

28.05.1939. – 27.09.2000.

Dāvis Eņģelis

Džeza leģenda Raimonds Raubiško

Visa džeza mūzikas vēsture nesaraucjami saistīta ar konkrētiem izpildītājmāksliniekiem, kas bieži vien ir arī komponisti. Tāpēc mēdz runāt par (kalkējot no angļu valodas) "atslēgas figūrām", pašiem ietekmīgākajiem džeza mūziķiem, kas ir novatori vai arī spilgtākie savas paaudzes meistari, nākamo paaudžu skolotāji, ceļa rādītāji un arī sava ceļa gājēji. Viens šāds savrupa ceļa gājējs un "atslēgas cilvēks" Latvijas džezā ir leģendārais tenorsaksofonists Raimonds Raubiško (1939–2000). Padomju džeza mūzikas kritiķi veica aptaujas, noskaidrojot labākos izpildītājmāksliniekus, un trīs reizes par Padomju Savienības labāko tenorsaksofonistu iebalsoja Raimonu Raubiško. Mūzikas akadēmijas kafējnicā par viņu uzklāsu vairākus stāstus. Juris Mutulis – viens no Raubiško kolēģiem, kas viņu pazinis visilgāk, – uzsverot improvizācijas nozīmību, stāsta leģendu par to, ka pirmā burtiski pierakstītā instrumentālā kadence gadījies klarnetei. Mocartam bijis ļoti labs klarnetists, kurš pats no sevis nevarējis nospēlēt ne noti, turpretī uz lapas rakstīto spēlējis perfekti. Kāda bija Raimonda Raubiško saistība ar klarneti un vai viņš to sajuta kā savu instrumentu? Atbildes (un tomēr – vēl vairāk jautājumus) meklējiet rakstā. Ceru, ka šis raksts aktualizēs Raubiško personības nozīmību Latvijas kultūrā un kaut mazliet labāk palīdzēs iepazīt spožo mūziķi. Starp citu, nākamgad atcerēsimes Raimonu Raubiško 75. jubilejā.

PORTRETS – SKICĒJUMS

Sarunās ar Raimonda Raubiško tuviniekiem, laikabiedriem un kolēģiem atklājas, ka viņš ir viens no tiem, kas visu savu dzīvi pakārtoja džezam un līdz pat mūža galam no tā neatkāpās, stāvēja un krita par dzezu. Cilvēks dzezs. Raimonds džezā bija "ieurbies līdz kaulam", un viņam arī piemita vajadzīgās rakstura īpašības – mācību procesā pret sevi konsekvents, pedantisks, ļoti sakārtots, mūzikā ļoti prasīgs pret sevi un ikvienu citu. Tā viņš arī to postulēja – ja gribi džezā kaut ko nospēlēt, tev tajā ir jādzīvo. Viņa improvizācijas bija pamatīgi izstrādātas un varēja arī atkārtoties. Raimonda dēls Eduards Raubiško atceras tēvu sakām: "Ja gribi kaut ko normālu nospēlēt, jāvingrinās piecas stundas dienā, un, ja kādu iemeslu dēļ to nevar, tad vispār tāda ideja jāmet pie malas." Dažos atmiņu stāstos parādās epizodes, kad Raimonds diezgan tieši un skarbi pajautājis: "Tu saproti, kas ir dzezs?", ja kāds kolēģis, atverot bigbenda partitūru, isti nezināja, kur nonācis. Īss citāts no citas sarunas, nemainot runas stilu: "Raimondam bija nelaime – viņš pats nekad nelielījās, savukārt tiem, kas galīgi nemāk spēlēt, bet pašpārliecināti visur lien, viņš ļoti strikti skaidroja situāciju. Tāpēc daudzi viņu turēja par iedomīgu, bet tāds viņš nebija. Viņš bija ļoti koleģiāls, labvēlīgs. Tiesa gan, ja kāds gribēja pret viņu izturēties ne pārāk godīgi, dabūja pretī momentā." Raubiško bija iedrošinošs pret jaunajiem džeza mūziķiem, kas vēl kautrējas kāpt uz skatuves un klubā "Hamlets", Raimonda iedrošināti, varbūt uzkāpa pirmo reizi. Pēc tam Raimonds mudināja uz nākamo reizi kaut ko konkrētu iemācīties un satiekoties vaicāja, vai ir apgūts kas jauns (tas tad arī uz vietas bija jānodemonstrē). Tie, kas ar viņu kopā spēlējuši, atceras Raimonda savdabīgo, izkopto, sarkastisko, tomēr labdabīgo humora izjūtu.

Vēl nedaudz detaļu no sarunas ar dēlu Eduardu: tēvs bijis dzīvesveidā askētisks, vienkāršs. Materiālā dzīve nav pārāk interesējusi viņu. Mājās pieticība – melnbaltais televizors. Viss būtiskais notika mūzikā (un laikam

taču arī sportā). Ļoti pedantisks ne tikai darbā, bet dzīvē vispār – kārtība visās lietās: pulkstenis obligāti jāuzvelk no rīta vienā un tanī pašā laikā, visas lietas sakārtotas, viss liekais izmests ārā.

Raimonds Raubiško nenāk no mūziķu ģimenes. Tēvs bija polis, dzimis Daugavpilī. Atbrauca uz Rīgu un strādāja pastā, esot bijis ļoti labs darbinieks. Uzkalpojies diezgan augstu – kā labu vadītāju viņu nosūtīja atpakaļ uz Daugavpili vadīt Daugavpils dzelzceļa pastu. Radinieki dzīvojuši (gan jau joprojām dzīvo) Cēsis, Daugavpilī, Polijā, ASV. Raimonda māte bija šuvēja. Latviete, bet atmiņu stāsti liecina, ka runājusi ar latgaliešu akcentu.

Raimonds pats nerunāja poliski, tomēr ģimenē šī valoda skanēja, līdz ar to viņš ir viens no sava laika pirmajiem, kas ieguva vērtīgu džeza informāciju citās valodās – ierakstus, notis, džeza skolas, tēmas. Tas ļāva kā jaunam saksofonistam ātri izvirzīties priekšplānā. Tobrīd gan valdīja bitlomānija. Deju vakarus, kuros spēlēja orķestri, nomainīja diskotēkas; orķestra mūziķiem darba vairs nebija, klubos nepalika neviena bigbenda. To, kā tobrīd nosvērās mūzikas pieprasījuma un popularitātes svaru kausi, vistiešāk raksturo daži lakoniski tālaika citāti “Džezisti, jūsu vilciens ir aizbraucis” vai arī “Mūsu džezs ir dziesma”. Raubiško mākslinieciskās intereses savukārt bija vistiešāk saistītas ar džežu, turklāt viņš aktīvi interesējās par aktualitātēm džeza mūzikā, klausoties ierakstus un norakstot jeb “noceļot” improvizācijas. Tāpat kā visi, kas bija ieinteresēti vai pat jau saslimuši ar džežu, arī Raimonds klausījās Vilisa Konovera radoraidījumu “Laiks džezam”, caur ētera traucējumu “zāģi” grozot frekvences un cenšoties sadzirdēt programmu.

NO KLAVIERĒM LĪDZ SAKSOFONAM

Raubiško pirmais instruments ir nevis saksofons, bet klavieres 1. bērnu mūzikas skolā. Neviens gan laikam vairs nevar pateikt, cik ilgi un pamatīgi Raimonds mācījās pianistos, bet vēlāk, kaut arī tehniski neko labi nespēlēja, bija pietiekoši kompetents džeza pianismā, harmonijas princīpos un pavadījuma spēlē, lai varētu jaunajiem kolēģiem ierādīt stilistiski pareizas spēles nianšes. Raubiško māte ļoti gribējusi, lai Raimonds kļūtu par muzikantu, un priecājusies, ka viņš mācās klavierespēli. Vispārizglītojošās zināšanas jauneklīs guva 49. vidusskolā.

Saksofonu Raimonds Raubiško sāk spēlēt nosacīti vēl. Vispirms viņš iestājās augstskolā un mācās filoloģiju; precīzu ziņu nav, iespējams, tā bija latviešu filoloģija. Saksofonu Raimonds izdzird kādā pasākumā – stāv kā iemiets un klausās. Šis iespajds pāraug vēlmē dabūt instrumentu un spēlēt pašam. Ar draugu palīdzību izdodas tikt pie saksofona. Raimonds sāk spēlēt, pēc tam iestājas Jāzepa Mediņa mūzikas vidusskolā klarnetes klasē. Tajā laikā tur mācās arī trompetists Zīgurdz Linde, un abi jaunie talanti drīz vien spēlēja Ivara Mazura vadītajā Elektromehāniskās rūpnīcas kultūras nama bigbendā, ko tautā dēvēja par “Armatūru”. Pēc Mediņiem seko studijas konservatorijā

pie Eduarda Medņa. Kā atceras Raimonda kolēģis un laikabiedrs Juris Mutulis, Raimonds klarneti tikpat kā neesot spēlējis, tāpēc tā “lai paliek uz viņa sirdsapziņas”. Dažreiz orķestra sastāvā vajadzēja klarnetes skaņu, bet tās vietā spītīgi izmantots soprānsaksofons, pat ja tas nevarējis sniegt partitūrā ierakstītās klarnetes zemā reģistra skaņas. Kādā brīdī klarnete atdota dēlam. Savukārt Valērijs Kopmans dokumentējis, ka Raimonds jaunībā iedvesmojies no klarnetista Benija Gudmena improvizācijām, tāpēc arī konservatorijā pabeidzis klarnetes klasi (*Jazz-квартет*, No. 6, 2005). Tā sākas mūziķa ceļš, un apmēram II kursa laikā filoloģijas studijām tiek likts punkts.

Dabūt saksofonu tajā laikā nav viegli, lai neteiktu vairāk. Raimonda radinieki no ASV atsūta viņam augstas kvalitātes instru-

Orķestri “Armatūra” no kreisās: Oskars Mihelsons, Ivars Mazurs, Ivars Birkāns, Raimonds Raubiško, Isajs Gordons, Līnards Bārenis

Ar Māri Briežkalnu un Andri Grunti, 1984

mentu *Selmer* (ši firma arī mūsdienās kotējas kā viena no labākajiem saksofonu ražotājiem pasaulē). Tātad tajos laikos Raimondam Raubiško bija instruments kā nevienam. Vēlāk gan divainā kārtā instruments tiek nozagts.

RAMANS, “ARMATŪRA”, RADIO

1957. gadā Amatu ielā 3/5 (Mazajā ģildē) Ģederts Ramans izveido bigbendu, un tajā Raimonds sastop Juri Mutuli, kurš, kaut arī piecus gadus jaunāks, muzicēšanas ziņā tomēr jau pusgadu vecāks. Jurim tobrīd gada stāžs, Raimondam – tikai pusgada. Šajā bigbendā satikās cilvēki, kuriem nepatika spēlēt tikai oficiāli atļauto mūziku, – tur bija krogs, klubu mūziķi un jaunie, kas sāka interesēties par džežu. Orķestra sastāvs bija liels, attieksme pret mūziku nopietna, un tā bija vieta, kur Ramana paspārnē varēja spēlēt to, kas citkārt būtu pakļauts ideoloģiskam spiedienam. 1959. gada rudenī sākas Raubiško sadarbība ar kontrabasistu Aivaru Zītaru. Abi satiekas Ārzemju jūrnieku klubā. Tā bija vieta, kur pa dienu bija tukšs un kluss, varēja vingrināties instrumenta spēlē un atpūtas brīžos uzspēlēt biljardu. Bija arī iespēja gatavot programmas kopā ar citiem mūziķiem, kas bija nolēmuši braukt uz Tallinas džeza festivālu (tas tolaik notika katru gadu). Tikt iekšā Ārzemju jūrnieku klubā, protams, nevarēja kurš katrs, bet ārzemju jūrnieki bija stipri pārsteigti par to, ka Rīgā var dzirdēt tādu mūziku, ko Raubiško klausījās un transkribēja no ārzemju ierakstiem. Pie Raimonda mājās viņi abi ar Zītaru apsprieda un klausījās mūziku – tābriža ASV džeza zvaigznes. Raubiško lielākā autoritāte tobrīd ir Džons Koltreins. 50. gadu beigās un 60. gadu sākumā Raimonds Raubiško strauji progresē kā

REO pie Lielās ģildes. Astotais no kreisās – R. Raubiško

džeza mūziķis. Uzstāšanās Ārzemju jūrnieku klubā gan ilgst tikai pusotru gadu, jo izveidojas pastāvīgs konflikts ar vadību.

Savulaik Rīgā bija pieci klubi, kuros balles spēlēja bigbendi, viens no tiem – Ivara Mazura “Armatūra”. Tas ir pirmais būtiskais jaunā saksofonista karjeras atspēriena punkts, un tā ir arī pirmā stabilā darbavieta teju visiem tālaika jaunajiem džeza mūziķiem. Sākotnēji kolektīvu vadīja baltkrievs, uzvārdā Raiskis. Pēc viņa aizbraukšanas atpakaļ uz dzimteni orķestra vadību pārņēma Mazurs – džeza fans, viens no nedaudziem, kas tajā laikā nopietni interesējās par dzezu. “Armatūras” saksofonu grupā spēlēja Raubiško, Linards Bārenis, Ivars Birkāns, Gunārs Kušķis, Alnis Zaķis; trompeti spēlēja Aivars Krūmiņš – turpmāk visu mūžu tuvs Raubiško draugs. Kādu brīdi Raubiško un Linde spēlēja arī kultūras nama “Draudzība” orķestrī. Vairāku kolēģu ceļi pašķiras 60. gadu beigās, kad daļa no mūziķiem, Raimonds to skaitā, aiziet spēlēt uz Rīgas estrādes orķestrī (REO), ko tobrīd vada Raimonds Pauls (Raubiško tur strādās līdz 1974. gadam). Pieredze šajos kolektīvos, kā pēdējo vēl pieminot Latvijas Radio bigbendu, dod Raimondam Raubiško ļoti labu, varētu teikt, – tajā brīdī labāko iespējamo skolu, jau no paša sākuma sadarbojoties ar izcilākajiem mūziķiem.

JAUNIE CENSOŅI

Nepārvērtējama nozīme ir Raimonda Raubiško pedagoga darbam. Tas visu mūziķa mūžu izpaudies kā praktisks darbs ar jauniešiem mūziķiem, vadot mēģinājumu procesu. Vienā no Raubiško dibinātajiem sastāviem *Flute Fever* kopā ar meistarū spēlēja flautiste Ilona Kudiņa, bundzinieks Tālis Gžibovskis un basists Zigmunds Žukovskis. Vēlāk Raimonda praktisko skolu pieredzēja arī pianists Madars Kalniņš un kontrabasists Andris Grunte. Vienu no saviem pēdējiem sastāviem Raubiško nosauca par *Jazztet* – lai nosaukums nebūtu jāmaina, kamēr sastāvs vairākkārt mainās. Nemainās tikai pats Raubiško, līdzīgi kā Ārts Bleikis savos *The Jazz Messengers*.

Raimonds Raubiško daudz koncertē citzemju festivālos – vispirms Padomju Savienībā (Tallina, Pēterburga, Tbilisi, Maskava, Elektrēni, Novosibirskā), vēlāk – Eiropā un ASV. Džeza mūziķus tolaik sagaida pilnās zālēs un pat stadionos. Krievijā Raubiško labi pazina un joprojām pazīst, un ciena. Māris Briežkalns atceras – braucot uz lidostu Novosibirskā, autobusa šoferis esot sācis raudāt, sakot, ka viesi paši nemaz neapzinoties, kādu emocionālo lādiņu viņi atstājuši šajā pilsētā. Laikā, kad paveras iespēja aizbraukt uz Eiropu, mūziķi spēlēja arī ar Egīlu Straumi.

1989. gada braucienā uz Ronija Skota klubu Londonā kopā ar Viktoru Avdjukeviču, Māri Briežkalnu, Madaru Kalniņu, Jūliju Smirnovu un Gunāru Rozenbergu Raimonds Raubiško uzskata par vienu no karjeras virsotnēm. No sociālistiskā bloka valstīm *Jazztet* bija pirmie, kas muzicēja slavenajā džeza klubā. Tur tika pavadītas divas vislabākajā nozīmē smagas nedēļas, spēlējot koncertu iesildošo daļu. Bija iespēja dzīvē redzēt un dzirdēt Džo Hendersonu, Ārtu Bleikiju un viņa *The Jazz Messengers*. Otrs zīmīgs koncertbrauciens ir uzstāšanās Laionela Hemptona festivālā ASV 1991. gadā. Tika organizētas uzstāšanās krodziņos un universitātēs, bija sabraukuši vietējie latvieši. Savā ziņā neparasts brauciens, dodoties pie amerikāņiem spēlēt viņu pašu mūziku. Varētu teikt, šis brauciens ir viens no piemēriem Raimonda Raubiško autoritātei un viņa kā mūziķa pasaules līmenim. Raubiško *Jazztet* kā pirmie no latviešiem uzstājās arī Pori džeza festivālā.

1970. gadā Prāgā tiek savākts simbolisks bigbends no Austrumeiropas labākajiem mūziķiem. Kā vienīgais no Latvijas tiek uzaicināts Raubiško. Šis sastāva uzstāšanās, kur dzirdams arī Raimonda solo, ierakstīta, visticamāk, ļoti retā skaņuplatē. 90. gadu sākumā Aivars Zītars uzaicina Raubiško uz Toronto, kur notiek kārtējie Ārzemju latviešu dziesmu svētki. Zītam uzticēts rīkot džeza vakaru Latviešu centrā. Tika pieaicināti trīs kanādieši, un vakars (kas fiksēts *VHS* lentē) izvērās veiksmīgs un ļoti apmeklēts. Sabraukušie latvieši ir lielā sajūsmā par Raubiško spēli. Viņš, protams, ir centrālā figūra.

IETEKME UN IEDVESMA, DOMUBIEDRI

Raimonda Raubiško muzikālās simpātijas mainījās, tās virzījās no tradicionālā džeza, bigbendu mūzikas uz moderno bībopa valodu – šajā ziņā zīmīgs daiļrades posms ir Raubiško un trompetista Gunāra Rozenberga saspēle.

Rozenbergs bija Raimonda labs draugs, pūtēju sabiedrībā viens no tuvākajiem, ja ne pats tuvākais domubiedrs mūzikā. Ar viņu kopā spēlēja dažādos sastāvos. Vienam no tiem – 1977. gadā dibinātajam kvartetam “2R+2B” (Raubiško, Rozenbergs, basists Boriss Banihs, sitējs Vladimirs Boldirevs) – kā sevišķa ansambļa kvalitāte ir spēcīgā ritma sekcija. Spēlēja frīdžežu, Rozenberga kompozīcijas, kā viņi to paši sauca, kvarku-kvinku mūziku, kas balstīta uz kvartas un kvintas intervāliem. Kvartets pārsvarā uzstājās festivālos, taču nopietna darba šim džeza ansamblim nebija. Raubiško un Rozenbergs strādāja Latvijas Radio bigbendā – tur arī varēja veltīt laiku treniņiem un sarunām.

Mēģinot noskaidrot Raubiško autoritātes mūzikā, biežāk dzirdamie vārdi ir jau pieminētais Džons Koltreins un Deksters Gordons. Valērijs Kopmans raksta, ka jau 50. gados talantīgais tenorsaksofonists piesaista uzmanību ar savu kvintetu un spēlēja Bena Vebstera un Koulmena Houkinsa manierē. Interese par frīdžežu un frīdžeza pionieri, altsaksofonistu Ornetu Koulmenu rezultējās plātē “Senās Ēģiptes gleznas”, kur Raubiško kompozīcijas izpilda “Raubiško trio” – kopā ar pašu muzicē sitējs Māris Briežkalns un basists Ivars Galenieks. Te jāpiebilst, ka Raimonds bija viens no nedaudzajiem, kas džežu visos tā modernajos attīstības virzienos spēlēja ar pareizu izpratni par stilu. Viņš laicīgi saprata – jāspēlē ar pareizu tehniku un toni; frāzes var atšķirties, bet ļoti minimāli. Raubiško slīpēja, kopa, tīrīja katru stilu, kurā bija iedziļinājies. Ja pievērsām uzmanību individuālām iezīmēm, viņa spēles frāzējums, agresīvais stils ļauj dēvēt viņu par boperi. Sarunās ar jaunajiem mūziķiem meistars mēdza teikt – jāspēlē bībops. Un pats arī, iedziļinoties kā avangardā, tā modālajā džežā, palika uzticīgs hārdbopa tradīcijām un mūzikas valodai.

AR SPORTU UZ “TU”

Līdztekus muzicēšanai Raimonds aizrāvās ar sportu – slēpoja ar kalna un ūdensslēpēm. Aivars Zītars atminas, ka reiz kopā braukuši slēpot uz Kaķīša kalnu – Zītars ar koka slēpēm, Raubiško – kaut kur

sadabūtiem labiem ārzemju zābakiem un labām slēpēm. Bolderājas jahtklubā bija laivu novietne, kur ūdensslēpju entuziasti paši uzbūvē motorlaivu, ko nosauc par "Bombo". Bērniībā Raimonds trenējās šaušanā, braukā pa Vissavienības sacensībām. Zigurds Linde stāsta, ka konservatorijas laikā pēc mācībām abi ar Raubiško gājuši cilāt svaru stieņus, pievilkties pie basketbola groza, lai stiprinātu veselību; studiju laikos arī spēlēts basketbols. Vēlāk Raimonds brauc ārpus pilsētas skriet, iet uz baseinu peldēt; jaunībā trenējās elpas aizturēšanā, uzstāda vērā ņemamus personīgos rekordus, sēžot pie galda ar aizturētu elpu. Kādreiz Raimonds pasaukts uz "Daugavas sporta nama" baseinu, kur viens baseina gals ir ļoti dziļš, lai varētu kādu tehnisku iemeslu dēļ ienirt līdz dziļā gala apakšai. Arī šajās sportiskajās aktivitātēs Raimonds, var teikt, sacentās ar sevi, centās uzstādīt sev augstu latiņu, gūt panākumus. Ja varētu likties, ka māksliniekam, kuram rokas ir darba instruments, kalnu slēpošana varētu nebūt piemērotākais hobijs traumu riska dēļ (atceramies kaut vai Glenu Gūldu, kurš sasveicinoties nemēdza spiest roku), tad atziņa, ka cilvēks nevar kļūt par džeza mūziķi, ja nav drosmes uzņemt risku un uz skatuves tikt galā ar negaidītām situācijām, it kā loģiski sasauca ar to, ka Raimonda kaislības bija gan džeza, gan aktīvs sports.

DŽEZZS 90. GADOS

Pirmie brīvvalsts gadi Latvijas džeza dzīvē bija apstāšanās, sabrukums, klusuma periods. Nebija spēlēšanas klubos, pat ne korporatīvu pasākumu. Pamazām parādījās dažas kafejnīcas, kurās varēja uzspēlēt. Piemēram, "Solo bārs", ko vēlāk pārdēvēja par *Dizzy*. Tā bija Raimonda Raubiško pēdējā darbavieta, kur palika nenospēlēts pēdējais koncerts, bet tur arī sāka spēlēt Raubiško sastāvs ar Madaru Kalniņu un Andri Grunti. Raubiško vēl pirms apmešanās "Hamletā" desmit gadu laikā nomainīja kādus trīs džeza klubus, jo nevarēja dabūt publiku – džežam nebija klausītāju. Nebija arī organizācijas, menedžeru, kas nodarbotos ar džeza koncertu rīkošanu, finansējuma piesaistišanu – ar to bija jānodarbojas pašiem mūziķiem, un daudziem Raubiško paaudzes džeza māksliniekiem šādi radošā vakuuma apstākļi beidzās traģiski. Raimonds pagūst dažus gadus nostrādāt 100. vidusskolā, arī RPIVA, kur rodas pirmie džeza un populārās mūzikas izglītības aizmetņi. Piedāvājumu pasniegt saksofona spēli Raimonds Raubiško pieņem labprāt. Ritmiskās vai džeza un populārās izglītības aizsākumi un panākumi lielā mērā notikuši, pateicoties Raimondam. Viena no pēdējām Raubiško iniciatīvām ir 1999. gadā aizsāktais starptautiskais saksofonistu konkurss un festivāls Staišelē. Vienu gadu žūrija tiek uzaicināts ASV saksofonists Bilijs Hārpers, ar kuru, protams, Raubiško uzstājas uz vienas skatuves.

Basistu, džeza pianistu un ģitāristu 90. gados bija tik, cik bija; citiem vārdiem, bija jūtams šo mūziķu trūkums. 1995. gadā Raimonds nevar atrast pianistu, un harmoniskā instrumenta vietu uz neilgu laiku ieņem ģitārists Andrejs Jevsjukovs. Andreja atmiņas – "Hamlets" bija džeza mūzikas centrs. Raimonda kolēģi un viņu audzēkņi nāca uz *jam session* vakariem, spēlēja kopā ar Raubiško. Uz "Hamletu" bija patīkami iet – Raubiško vienmēr bija vēlīgs pret skatuves kolēģiem, arī jaunajiem. Viņiem visiem atvērta bija kluba mazā, bet džeza mūziķiem nozīmīgā skatuve. "Hamletā" pie Raimonda daudzi mūziķi iazuguši par profesionāļiem. Viņu vidū Deniss Paškevičs, Indriķis Veitners, Inga Bērziņa. Andreju Jevsjukovu vēlāk nomaina viņa audzēknis Artūrs Kutepovs, ar kuru jau izveidojas ilglaicīgāka sadarbība; Kutepovs ar Raubiško spēlēja arī festivālos Latvijā. Raimonda sastāvā vēl ir bundzinieks Jānis Pitens un Andris Grunte. Pēdējā Raubiško sastāvā atkal spēlēja Madars Kalniņš.

PIRAMĪDAS UN ATMIŅAS

Par Raimonu Raubiško nav daudz rakstītu ziņu. Viens lakonisks viņam veltīts šķirklis krievu tiešsaistes enciklopēdijā; dažu džeza entuziastu raksti internetā, arī krievu valodā. Galvenokārt tie ir atmiņu stāsti, un dažas interesantas detaļas te vērts pieminēt. Ieraksta

"Senās Ēģiptes gleznas" nosaukums un līdz ar to arī koncepcija pēc Sabirdžana Kurmajeva rakstītā (downbeat.ru) radusies kurioza dēļ – gatavojot studijas materiālu, Raubiško vienu no skaņdarbiem nodēvējis par "Kiopa piramīdu" pēc Heopsa fonētiskas līdzības ar basista uzvārdu Radio un TV vieglās mūzikas orķestri. Skaņu režisors Aleksandrs Grīva ieteicis nosaukumā palikt pie Heopsa un, arī pārējos skaņdarbus sasaistot ar Senās Ēģiptes tematiku, veidot ieraksta formu attiecīgajā koncepcijā. Savukārt krievu džeza pianists Žeņa Gimers atsauc atmiņā Raimonda uzstāšanos 80. gados Novosibirskas džeza simpozijā (http://vk.com/wall-43416763_2745): uz skatuves uznāk garš cilvēks, pēc skata basketbolists. Tenorsaksofons viņa rokās izskatās pēc izmēros mazākā altsaksofona. Raubiško piesaista uzmanību ar ne ļoti garām, bet izcilām, virtuozām improvizācijām, klausītājus ievēdot vai novedot hipnotiskā stāvoklī.

Raimonds Raubiško ir Latvijas vēsturē ietekmīgākais tenorsaksofonists. Ne tikai klausoties ierakstus, bet arī apzinoties viņa ieguldījumu Latvijas džeza mūzikā, tās attīstībā un jaunu talantu atraisīšanā. Gan ne bez pūlēm tiek atrasts materiāls, lai kompilētu piemiņas disku "Puspuda sāls". "Ēģiptes gleznu" plate ir liels retums. Radio "Klasika" 2013. gada 30. oktobrī velta Raimonda Raubiško ierakstiem "Neakadēmisko" pusstundu. Internetā var noskatīties Leonida Nidbaļska uzfilmēto "Džežs Latvijā", kur citstarp redzami kadri no Raubiško Amerikas brauciena.

Par Raimonu Raubiško atšķirībā no citiem viņa kolēģiem un laikabiedriem vismaz kaut kas ir rakstīts. Šis rakstīšanas, pētišanas process būtu jāturpina un jāizvērs. PAR šiem mūziķiem jārunā un, ja tas vēl iespējams, jārunā AR viņiem, jo daudziem noteikti vēl ir ko pastāstīt. 🌐

Raksta autors vēlas pateikties par palīdzību, atsaucību un stāstu uzticēšanu Indriķim Veitneram, Eduardam Raubiško, Zigurdam Lindem, Aivaram Krūmiņam, Jurim Mutulim, Aivaram Zītaram, Jānim Pitenam, Tālim Gžibovskim, Madaram Kalniņam, Andrejam Jevsjukovam, Mārim Briežkalnam, Raimondam Paulam, Denisam Paškevičam

